

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”AK:n panos uudistettuun alueelliseen toimintasuunnitelmaan, painopisteenä erityisesti paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet”

(2020/C 39/05)

Esittelijä: Radim SRŠEN (CZ, EPP), Olomoucin aluevaltuuston jäsen

POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

1. kehottaa soveltamaan alueellisia välineitä (kuten paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita, CLLD, ja yhdenmukaisia alueellisia investointeja, ITI) jäsenvaltioissa huomattavasti nykyistä enemmän ja vaatii varojen pakollista korvamerkitsemistä kaikissa rahastoissa, jotta EU:n uuden alueellisen toimintasuunnitelman tavoitteet ja koheesiotavoitteet saadaan täytettyä.
2. korostaa, että koheesiopolitiikka ja alueellinen yhteenkuuluvuus ovat sidoksissa toisiinsa ja ettei aitoa koheesiopolitiikkaa ole olemassa, ellei alueellista yhteenkuuluvuutta oteta asianmukaisesti huomioon.
3. muistuttaa, että AK oli ensimmäinen EU-toimielin, joka esitti konkreettisen ehdotuksen siitä, miten CLLD-hankkeita tulisi toteuttaa⁽¹⁾. AK katsoo edelleen, että yhdenmukainen, useista lähteistä rahoitettu paikalliskehitys on parhaiten määriteltävissä kokonaisvaltaiseksi käsitteeksi, jossa keskitytään kaikenlaisien alueiden, niin kaupunki-, maaseutu- ja kaupunki-maaseutu-alueiden kuin toiminnallisten alueiden, haasteisiin ja mahdollisuuksiin.
4. pyytää, että vuoden 2020 jälkeisessä alueellisessa toimintasuunnitelmassa vahvistetaan alueellista ulottuvuutta useammilla politiikanaloilla ja edistetään aktiivisesti alueellisia näkemyksiä ja strategioita, jotka suuntautuvat selvemmin alhaalta ylöspäin ja joiden olisi oltava yhdenmukaisia laajemman toimintakehyksen kanssa.
5. korostaa, että paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden ja yhdenmukaisen alueellisten investointien kaltaiset alueelliset välineet on todettu toimiviksi toimenpiteiksi, joilla ”Eurooppaa voidaan tuoda lähemmäs kansalaisia”. Leader- ja CLLD-hankkeiden saavutukset ovat osoittaneet, että paikalliset toimintaryhmät pystyvät puolustamaan eurooppalaisia arvoja, jos ne tunnustetaan paikallisiksi muutos- ja kehitysvoimiksi paikallis-, alue- ja valtiotasolla. Kaikkien paikallisten sidosryhmien ja kansalaisten osallistumisen ansiosta niillä voidaan vastata eurooppalaisiin tarpeisiin paikallisilla keinoin ja näin kasvattaa EU:n legitimiyyttä. Lisäksi Leader- ja CLLD-hankkeet ovat tehokkaita välineitä kestävästä kehityksestä tavoitteiden täytäntöönpanossa paikallistasolla. Tämän vuoksi AK kehottaa asettamaan kunnianhimoisempia tavoitteita ja kehittämään vuoden 2020 jälkeisellä kaudella alueellisia välineitä paikallis-, alue- ja valtio- ja EU-tasolla.
6. korostaa, että yhdenmukaisen alueellisten välineiden toimenpiteissä olisi otettava huomioon alueiden erityispiirteet ja tarpeet sellaisina kuin ne määritellään alueiden alhaalta ylöspäin suuntautuviin yhdenmukaisiin strategioihin sen sijaan että vain toistetaan niiden toimenpideohjelmien mukaisia toimenpiteitä ja temaattista ja alueellista painopisteitä, joista kyseisiä välineitä rahoitetaan.
7. kehottaa vahvistamaan vuoden 2020 jälkeisessä alueellisessa toimintasuunnitelmassa kaupunkien ja maaseudun välisten yhteyksien lisäksi myös erilaisia aluetyppejä yleensä, sillä alueellinen ja paikallinen kehitys on vain yksi osa-alue ja tarvitaan kokonaisvaltainen, yhdenmukainen lähestymistapa.
8. korostaa, että alueellinen toimintasuunnitelma 2020 todella on tuottanut tuloksia pääosin koheesiopolitiikan resurssien rahoituksen ansiosta ja siksi, että koheesiopolitiikassa on otettu kaikilla hallinnon tasoilla käyttöön paikkakohtainen lähestymistapa ja paikallisyhteisöt on osallistettu kestävien paikallisten strategioiden laatimiseen ja toteuttamiseen. Parantamisen varaa on kuitenkin edelleen: erityisesti on lisättävä koheesiopolitiikan näkyvyyttä valtiotasoa alemmilla tasoilla (CLLD:n, ITI:n, EAYY:n ja Euroopan alueellisen yhteistyön avulla), vahvistettava alueellisen lähestymistavan vaikutusta koko EU:n päätöksentekoon ja pantava alueellinen toimintasuunnitelma itsessään paremmin täytäntöön kansallisin toimenpitein.
9. katsoo, että uudistettu alueellinen toimintasuunnitelma tarjoaa mahdollisuuden esittää uudenlaista myönteistä kehityssuuntaa EU:n tulevaisuutta ja kaikkien alueiden tasapainoista kehitystä varten. Kansalaisille ja suurelle yleisölle olisi tarjottava kattava ja ymmärrettävä asiakirja, jossa esitetään heidän tulevaisuuttaan koskevia visioita ja otetaan huomioon heidän todelliset tarpeensa ja ongelmansa, joihin tarvitaan ratkaisuja. Heidät olisi saatava vakuuttuneiksi siitä, ettei ketään jätetä oman onnensa nojaan ja että kaikki saavat tasapuoliset mahdollisuudet elää ihmisarvoista elämää asuinpaikastaan huolimatta.

⁽¹⁾ Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet”, Bryssel 29. marraskuuta 2012, esittelijä: Graham Garvie, CDR1684-2012, COTER-V-031 (EUVL C 17, 19.1.2013, s. 18).

10. pyytää vahvistamaan koheesiopolitiikan ja alueellisen toimintasuunnitelman välistä yhteyttä kaikissa ohjelmien suunnittelun, täytäntöönpanon ja seurannan vaiheissa ja kiinnittää huomiota suureen tarpeeseen poistaa EU:n rahastojen nykyinen maantieteellinen ja alakohtainen jaottelu. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin varmistettava, että alueellinen ulottuvuus ja paikalliset erityispiirteet otetaan huomioon talouspolitiikan eurooppalaisessa ohjausjaksossa ja että paikallisia toimijoita kuullaan asianmukaisesti kansallisia painopisteitä määriteltäessä.
11. korostaa, että CLLD-hankkeilla pystytään aktivoimaan ja osallistamaan paikallisyhteisöjä, mukaan lukien paikallis- ja alueviranomaiset, työmarkkinaosapuolet ja kansalaisyhteiskunnan kumppanit sekä yksityisen sektorin edustajat. Nämä hankkeet perustuvat osallistavaan lähestymistapaan, ja niiden avulla huolehditaan siitä, että paikalliset kehittämisstrategiat noudattelevat paikallisissa oloissa (kuten sosiaalinen yhteenkuuluvuus, muuttoliike, alueelliset klusterit, vihreä talous, ilmastonmuutos, älykkäät ratkaisut, teknologia) tapahtuvia muutoksia ja että strategioita myös mukautetaan näihin muuttuviin oloihin.
12. korostaa CLLD-hankkeiden roolia koheesiopolitiikan uskottavuuden lisäämisessä, sillä ne osoittavat, että EU:n eri rahastoja voidaan todella käyttää yhdessä, yhdenmukaisesti ja tehokkaalla tavalla.
13. huomauttaa, että AK kannattaa edelleen ajatusta, ettei vuoden 2020 jälkeisen alueellisen toimintasuunnitelman pitä olla täysin uusi asiakirja, koska alueellinen toimintasuunnitelma 2020 on pääosin edelleen tarkoituksenmukainen.
14. katsoo, että vuoden 2020 jälkeinen alueellinen toimintasuunnitelma on ratkaisevan tärkeä pyrittäessä puuttumaan eri paikkojen ja niiden asukkaiden väliseen eriarvoisuuteen räätälöidyn toimenpitein, esimerkiksi yhdenmukaisesti alueellisen kehityksen keinoin.
15. korostaa kaikkien alueellista toimintasuunnitelmaa EU-, valtio-, alue- ja paikallistasolla toteuttavien ja rahoittavien viranomaisten ja sidosryhmien välisen koordinoinnin ja verkostoitumisen parantamisen tärkeyttä. Paremmalla koordinoinnilla ja vahvalla kumppanuuden periaatteella on olennainen merkitys alueellisen toimintasuunnitelman tehokkaiden vaikutusten kannalta. Esimerkkinä hyvästä käytännöstä tällä alalla mainittakoon alueellisen toimintasuunnitelman koordinointi Tšekissä, Ruotsissa, Itävallassa ja muissa jäsenvaltioissa.
16. korostaa tarvetta ottaa yhdenmukaisesti alueellisen kehityksen strategiat paremmin huomioon, jotta investoinnit voidaan kohdentaa alueelle tarkemmin sen prioriteettien mukaisesti. Yhdenmukaisesti alueellisen kehityksen strategiat, joiden puitteissa jäsenvaltioissa toteutetaan monenlaisia toimenpideohjelmiä, olisi suunniteltava siten, että keskiössä ovat kansalaisten tarpeet. Niistä olisi viestittävä kansalaisille ja ennen kaikkea ”kansalaisten kanssa”.
17. korostaa tarvetta panna yhdenmukaisesti alueellisen kehityksen välineet täytäntöön joustavalla ja yksinkertaisella tavalla niin, että täytäntöönpano voidaan mukauttaa alueiden tarpeisiin ja siinä noudatetaan alhaalta ylöspäin suuntautuvan toiminnan kannalta suotuisia menetelmiä painottaen kumppanuutta ja aktivointia sekä paikallisten aluekehitysstrategioiden asemaa. Mahdollisia ratkaisuja ovat mm. yksinkertaistetut kustannusvaihtoehdot, alueellisten välineiden yksinkertainen täytäntöönpanomalli (yksi kansallinen toimenpideohjelma ja yksi hallintoviranomainen), ”keskitettyyn asiointipisteeseen” perustuvat ratkaisut ja EU:n tasolla määritellyt yhteiset yksinkertaiset säännöt ylisääntelyn välttämiseksi (CLLD-toiminnan työkalupakki ja selkeä ohjeisto, jossa määritellään strategioiden rakenne, hyväksyntämenettelyt, päärahaston käyttö, arvioinnit jne.).
18. panee merkille tietoteknisten ratkaisujen potentiaalinen tiedonkeruun yksinkertaistamisessa ja automatisoinnissa valtakunnallisella ja paikallisella tasolla. Tietoteknisiä järjestelmiä on kehitettävä aidosti kaikkien sidosryhmien myötävaikutuksella, ja ne pitää muokata edistämään yleisstrategiana olevaa ERI-rahastojen yksinkertaistamista kaikilla tasoilla.
19. kehottaa huolehtimaan alueellisen toimintasuunnitelman täytäntöönpanorakenteiden sujuvasta siirtymästä EU:n ohjelmakausien vaihtuessa, jotta poistetaan osaamisen, inhimillisten voimavarojen ja kumppanuuksien menettämisen riski.
20. korostaa yhdenmukaisesti alueellisten välineiden olevan oikeita välineitä kestävä kehityksen tavoitteiden mukauttamiseen paikallistasolle ja niiden toteuttamiseen, seurantaan ja arviointiin.
21. ymmärtää CLLD-hankkeiden erinomaiset mahdollisuudet toimia tehokkaana välineenä EU:n laajentumis-, naapuruus- ja kehityspolitiikassa. Georgiassa toteutettava ENPARD-ohjelmaa voidaan pitää esimerkkinä hyvästä käytännöstä.

Uusi alueellinen toimintasuunnitelma

22. toteaa, että alueellisessa toimintasuunnitelmassa 2020 esiin tuodut nykyiset alueellisen kehityksen haasteet pysyvät yleisesti ottaen samoina, ja esittää seuraavat kaksi huomiota: 1) muutokset liittyvät lähinnä haasteiden pahenemiseen ja sellaisten uusien haasteiden ilmaantumiseen, jotka edellyttävät aiempaa enemmän solidaarisuutta jäsenvaltioiden kesken, ja 2) nykyiset muuttoliikkeet ovat todennäköisesti vielä lieviä verrattuna ilmastonmuutoksen mahdollisiin vaikutuksiin.

23. ehdottaa, että otetaan käyttöön mekanismi vuoden 2020 jälkeisen alueellisen toimintasuunnitelman pikaista päivittämistä varten, jotta toimintasuunnitelmaan mahdollisesti vaikuttaviin uusiin haasteisiin voidaan vastata ripeästi ilman että koko asiakirjaa tarvitsee tarkistaa.
24. kehottaa tulevia puheenjohtajavaltioita tai vuoden 2020 jälkeistä alueellista toimintasuunnitelmaa laativaa toimeksisaajaa ottamaan vuoden 2020 jälkeisen uuden alueellisen toimintasuunnitelman prioriteetteihin ja sisältöön liittyviin tutkimuksiin mukaan enemmän sidosryhmiä, etenkin paikallis- ja alueviranomaisia sekä kansalaisyhteiskunnan edustajia.
25. toistaa AK:n kehotuksen laatia uusia strategioita Eurooppa 2020 -strategian jatkoksi.
26. kiinnittää huomiota Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimuksen) 174 artiklan 3 kohdan primaari-oikeudelliseen määräykseen, jonka mukaan on kiinnitettävä erityistä huomiota maaseutualueisiin, teollisuuden muutosprosessissa oleviin alueisiin sekä vakavista ja pysyvistä luontoon tai väestökehitykseen liittyvistä haitoista kärsiviin alueisiin. Tämä ensisijainen tavoite tulisi ottaa entistä vahvemmin huomioon sekä vuoden 2020 jälkeisessä alueellisessa toimintasuunnitelmassa että ERI-ohjelmissa, jotta voidaan saavuttaa yhtäläiset elinolosuhteet kaikilla alueilla.
27. katsoo, että myös alueellisessa toimintasuunnitelmassa 2020 tulee edistää alueiden pääkaupunkien roolia yhtäläisten kehitysmahdollisuuksien varmistamisessa kyseisten kaupunkien toiminnallisilla alueilla ja että sen puitteissa tulee pyrkiä ratkaisemaan suurkaupunkialueiden ongelmia EU:n laajuisesti.
28. korostaa, että vuoden 2020 jälkeisen alueellisen toimintasuunnitelman avulla olisi tuettava pienten ja keskisuurten kaupunkien roolia tasapainoisen ja monikeskuksisen kehityksen aikaansaamisessa koko EU:n alueella.
29. kehottaa tässä yhteydessä jälleen kerran laatimaan maaseudun kehittämissuunnitelman, jossa maaseutualueita käsitellään elinalueina ja talousalueina eikä pelkästään maatalousalueina.
30. painottaa, ettei alueellisella toimintasuunnitelmalla pitäisi tukea ainoastaan kaupunkeja koskevaa kestävä kehityksen tavoitetta (tavoite nro 11) vaan siinä olisi omaksuttava alueelliseen kehitykseen laajempi näkökulma, johon sisältyy myös maaseudun kehittäminen.
31. ehdottaa, että suurta yleisöä autetaan tutustumaan vuoden 2020 jälkeisen alueellisen toimintasuunnitelman tärkeimpiin viesteihin laatimalla käyttäjäystävällisellä kielellä ja tarkoin määritetyssä muodossa luettelo 10–12 keskeisestä viestistä ja välittämällä nämä viestit kansalaisille kaikkien jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten kautta.
32. pyytää Euroopan komissiota tarjoamaan yksinkertaisia malleja ja ohjeita ja ottamaan käyttöön parhaita käytäntöjä siitä, miten yhdenmetyt alueellisia välineitä voidaan panna jäsenvaltioissa täytäntöön soveltamalla useisiin eri lähteisiin perustuvaa rahoitustapaa.
33. katsoo, että alueellisen toimintasuunnitelman avulla voidaan lieventää tehokkaasti kaupungistumiskehitystä ja siihen liittyviä suurin kaupunkeihin kohdistuvia haasteita kaikissa jäsenvaltioissa.
34. korostaa Euroopan alueellisen yhteistyön menestystarinoita – alueellinen yhteistyö raja-alueilla tai yli valtiorajojen on erinomainen esimerkki Euroopan yhdentymisen tuottamasta lisäarvosta.
35. painottaa tarvetta määrittää selkeästi alueellista toimintasuunnitelmaa varten mahdollisesti perustettavan sihteeristön tai tukipalvelun (back office) rooli. Vuoden 2020 jälkeisen alueellisen toimintasuunnitelman liitteessä olisi määriteltävä tällaisen yksikön tai elimen tavoitteet, mitattavissa olevat indikaattorit tavoitteiden saavuttamisen seuraamiseksi sekä tehtävät ja tarvittavat määrärahat.
36. toteaa, että kaupunkiasioista vastaavien ministerien 14. kesäkuuta 2019 hyväksymässä Bukarestin julistuksessa tunnustettiin tarve kehittää toiminnallista suhdetta uuden Leipzigin peruskirjan, EU:n kaupunkiagendan ja vuoden 2020 jälkeisen alueellisen toimintasuunnitelman välillä.
37. katsoo, että Euroopan alueellinen toimintasuunnitelma soveltuu hallitustenvälisen, ei-lainsäädännöllisen luonteensa ansiosta ihanteellisesti yhteistyöhön nykyisten ja tulevien EU:n ulkopuolisten maiden kanssa, sillä se auttaisi kehittämään yleiseurooppalaisen lähestymistavan aluekehitykseen, mahdollisesti Leaderin, Interregin ja ESPONin kaltaisten ohjelmien tuella, joiden osalta nykyiset, ohjelmakautta 2021–2027 koskevat ehdotukset nimenomaan mahdollistavat EU:n ulkopuolisten maiden vapaaehtoisen osallistumisen ja niistä peräisin olevan yhteisrahoituksen. Nämä ohjelmat ovat myös osoittautuneet toimiviksi vakauttamis- ja sovittelevälineiksi (esim. Leader-ohjelman rooli pitkänperjantain sopimuksen yhteydessä tai Turkin kansalaisyhteiskunnan osallistamisessa ja maan paikallisdemokratian kehittämisessä).

CLLD-hankkeet

38. kehottaa asettamaan velvoitteen huolehtia mahdollisuudesta toteuttaa useista rahastoista rahoitettavia CLLD-hankkeita kaikilla EU:n alueilla ja varmistamaan siten, että CLLD-hankkeisiin perustuvaa lähestymistapaa sovelletaan kaikenlaisilla alueilla: maaseutu- (mukaan lukien syrjäiset, vuoristo- ja saarialueet), kaupunki- ja rannikkoalueilla. Kaikkien EU:n alueiden on voitava hyödyntää kaikkia mahdollisia varoja paikallisten kehitysstrategioidensa mukaisten tarpeidensa täyttämiseen.
39. kehottaa asettamaan velvoitteen korvamerkitä 8 prosenttia kaikkien ERI-rahastojen ja maaseuturahaston varoista CLLD-hankkeisiin, jotta välineen potentiaali ja eri rahastojen synergiavaikutukset voidaan kaikilta osin hyödyntää yhdennettyyn paikalliseen kehittämiseen.
40. korostaa tarvetta palata Leader/CLLD-menetelmän juurille vahvistamalla etenkin alhaalta ylöspäin suuntautuvan lähestymistavan, kumppanuuden ja aktiivoinnin periaatteita sekä yhdennettyjen paikallisten kehittämisstrategioiden roolia.
41. ehdottaa, että CLLD-hankkeita hallinnoidaan jäsenvaltioissa alueiden tarpeiden mukaisesti ja että tässä yhteydessä otetaan huomioon paikallinen kehitys, rakenteet ja menettelytavat.
42. pitää arvossaan AK:n^(?) ja Euroopan parlamentin^(?) tekemää työtä sen varmistamiseksi, että useista lähteistä rahoitettavia CLLD-hankkeita rahoitetaan myös ohjelmakaudella 2021–2027 edelleen maaseuturahastosta, ja vaatii, että nämä molempien toimielinten ehdottamat säännökset säilytetään lopullisessa sopimuksessa neuvoston kanssa, koska CLLD-hankkeiden etuja ei voida saavuttaa täysimääräisesti, ellei niissä ole mahdollista hyödyntää sekä ERI-rahastojen että maaseuturahaston rahoitusta.
43. peräänkuuluttaa CLLD-hankkeita koskevaa, perinpohjaiseen vaikutustenarviointiin perustuvaa EU-tason sääntelyä yhtenäisten sääntöjen vahvistamiseksi kaikille ERI-rahastoille, jotta voidaan vähentää valtavaa hallinnollista taakkaa ja ylisääntelyä jäsenvaltioissa ja samalla estää hallintoviranomaisia ja maksuvirastoja käyttämästä valtaansa väärin.
44. toistaa kehotuksensa, jonka mukaan yhteisiä säännöksiä koskevaa asetusta tulee jatkossakin soveltaa maaseuturahastoon täysimääräisesti. Kaikkien rahastojen täydellinen yhteensopivuus on erittäin tärkeää rahoitettaessa alueellisia välineitä, etenkin CLLD- ja Leader-hankkeita ja niiden piiriin kuuluvia paikallisia kehittämisstrategioita.
45. kehottaa parantamaan vuoropuhelua ja koordinoitua kaikkien CLLD-toimijoiden (paikalliset toimintaryhmät, hallintoviranomaiset, Euroopan komission pääosastot, maksuvirastot, Leader-verkostot, kuten ELARD, sekä kansalliset Leader- ja maaseutuverkostot) välillä, jotta vältetään byrokratian lisääntyminen ja pitkät viivästykset ohjelmakauden käynnistymisessä sekä varojen jakamisessa hankehakemusten esittäjille. AK ehdottaakin, että komissio perustaa EU:n tasolle CLLD-tukiyksikön, joka tukee kaikkien paikallisten toimintaryhmien viestintää, valmiuksien kehittämistä, verkostoitumista ja valtiorajat ylittävää yhteistyötä kaikissa rahastoissa.
46. ehdottaa, että useista rahastoista rahoitettavia CLLD-hankkeita tuetaan nykyistä enemmän, esimerkiksi suuremmalla osarahoitusosuudella. AK pitää valitettavana, että nykyisen yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 120 artiklan 5 kohta, jossa säädetään korotetuista osarahoitusosuuksista yhdennettyä alueellista kehitystä kokevista välineistä tuettavien toimien osalta, on jätetty pois uudesta ehdotuksesta yhteisiä säännöksiä koskevaksi asetukseksi.
47. pyytää käyttämään enemmän yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja uuden yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 48–51 artiklan mukaisesti, sillä näin voitaisiin vähentää hallintoviranomaisille ja lopullisille tuensaajille aiheutuvaa tarkastustaakkaa. Yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen soveltamisala olisi lisäksi laajennettava koskemaan myös maaseuturahastoa tarkoituksena jälleen menettelyjen yhdenmukaistaminen useista rahastoista rahoitettavien toimien kohdalla.
48. toteaa, että CLLD-hankkeiden pitäisi olla erinomainen lähtökohta yleisesti käytettävälle menetelmälle paikallisten hankkeiden toteuttamiseksi: paikalliset toimintaryhmät eivät saisi olla täysin riippuvaisia EU:n rahoituksesta vaan niiden olisi toimittava myös kansallisten, alueellisten ja paikallisten varojen käytön välineenä, sillä paikallinen kehittäminen ulottuu paljon Euroopan rakenne- ja investointirahastojen toimintaa laajemmalle.
49. kehottaa neuvostoa ja Euroopan parlamenttia palaamaan takaisin komission ehdotukseen, jonka mukaan hallintoviranomaisten on 12 kuukauden kuluessa viimeisen asianomaisen ohjelman hyväksymispäivästä saatettava ensimmäinen valintakierros päätökseen ja varmistettava, että valitut paikalliset toimintaryhmät pystyvät täyttämään tehtävänsä.

(?) Alueiden komitean lausunto aiheesta "Yhteisiä säännöksiä koskeva asetusta", esittelijät: Michael Schneider ja Catuscia Marini, Bryssel, 5. joulukuuta 2018, CDR 3593/2018 (EUVL C 86, 7.3.2019, s. 41).

(?) Euroopan parlamentti, "Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevat yleiset säännökset ja rahoitussäännöt" (Krehlin ja Novakovin mietintö), 27. maaliskuuta 2019, Strasbourg. P8_TA-PROV(2019)0310 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

50. kehottaa selventämään paikallisten toimintaryhmien tehtävää hankkeiden valinnassa, jotta hallintoviranomaiset eivät tee päällikkäistä työtä niiden kanssa. Paikallisilla toimintaryhmillä olisi oltava hankkeiden valinnassa johtava eikä vain muodollinen rooli, sillä se on yksi Leader- ja CLLD-hankkeiden peruseriaateista.
51. kehottaa soveltamaan CLLD:n piiriin kuuluviin paikallisiin kehittämisstrategioihin selkeitä ja yksinkertaisia arviointi- ja seurantamalleja. Arvioinnin on oltava yhteisön oppimisprosessia, ja sen vuoksi on hyvin tärkeää kerätä tietoa ja arvioida paikallisten toimintaryhmien strategioiden täytäntöönpanoa jatkuvasti. Olisi otettava käyttöön kehittyneitä tietoteknisiä tiedonkeruu- ja analysointiratkaisuja sekä osallistavia prosesseja ja laadullisia analyysejä.
52. korostaa, että tulosten ”omistajuus” hyvin todennäköisesti parantaa pitkän aikavälin kehittämisstrategioiden vakautta ja pitkäkestoisia vaikutuksia, sillä samat ihmiset, jotka kehittävät näitä strategioita, myös panevat ne täytäntöön ja hyötyvät niiden tuloksista.
53. panee merkille, että onnistuneita esimerkkejä maaseuturahastosta tai EMKR:stä rahoitettavista nykyisistä paikallisista kumppanuuksista olisi pidettävä perustana CLLD-hankkeiden tulevalle rahoitukselle EAKR:stä ja ESR:stä. Olemassa olevissa verkostoissa tapahtuvalla verkostoitumisella ja yhteistyöllä tai uusien alueellisten, valtakunnallisten ja valtiorajat ylittävien tai alueidenvälisten verkostojen luomisella on ratkaisevan tärkeä rooli samoin kuin valmennuksella ja ohjauksella.
54. korostaa, että CLLD:stä ja tämän välineen mukanaan tuomista mahdollisuuksista on tiedotettava paremmin, sillä vaikka välinettä on käytetty jo pitkään maaseudun kehittämiseen, sen käyttöä olisi lisättävä erityisesti kaupunkikehityksen alalla. On arvioitava ja analysoitava yksityiskohtaisesti, miten yksittäiset jäsenvaltiot ovat lähestyneet asiaa, ja annettava tehokasta täytäntöönpanoa koskevia suosituksia.
55. panee merkille, että 3000 samankaltaista elintä (paikallista toimintaryhmää ja paikallista kalatalouden toimintaryhmää) eri puolilla Euroopan unionia käyttää CLLD- tai Leader-välinettä. Tämä olisi otettava huomioon, jotta alueellista yhteistyötä voidaan edelleen parantaa ja Euroopan monimuotoisuutta vaalia kansalaisten alhaalta ylöspäin suuntautuvan valtiorajat ylittävän yhteistyön keinoin. Jotta alueellista yhteistyötä voidaan edistää CLLD-hankkeilla, on luotava sellaiset olosuhteet, joissa paikalliset toimintaryhmät voivat keskittyä tehtäväänsä eli aktivoimaan alueita ja auttamaan parhaiden ideoiden kehittämisessä ja täytäntöönpanossa. Toimintakustannuksia ja toiminnan edistämiskustannuksia sekä valtiorajat ylittävää yhteistyötä varten on varmistettava asianmukaiset määrärahat. Lisäksi AK suosittelee vahvasti, että laaditaan yhteiset periaatteet ja säännöt kansainvälisille CLLD-yhteistyöhankkeille Euroopan tasolla, jotta voidaan varmistaa niiden tehokas ja sujuva toteuttaminen.
56. palauttaa mieliin CLLD-hankkeiden suhteen muihin yhdenmukaisen kehityksen välineisiin ja toteaa, että valinnaisena välineenä ja yhdessä yhdenmukaisen alueellisten investointien kanssa ne edistävät sellaisen laajemman kehittämisstrategian toteuttamista, joka mahdollistaa toimintapolitiikkojen mukauttamisen paikallistasolle. Tässä yhteydessä AK kehottaa parantamaan CLLD-hankkeiden ja yhdenmukaisen alueellisten investointien synergiavaikutuksia: CLLD-hankkeita voidaan ohjelmakaudella 2021–2027 käyttää täydentävänä välineenä kaupunkien tai alueiden kehittämisstrategioissa. Näin ollen ne voisivat olla osa yhdenmukaiseen alueellisiin investointeihin perustuvaa lähestymistapaa, jossa CLLD-hankkeiden tarjoama osallistava toimintamalli voi auttaa ratkaisemaan tiettyjä paikallisia ongelmia.
57. pitää CLLD-hankkeita tärkeänä välineenä, jonka avulla voidaan toteuttaa AK:n ehdotukset ⁽⁴⁾ – joita Euroopan parlamentti on sittemmin kannattanut ⁽⁵⁾ –, joiden mukaan SEUT-sopimuksen 174 artiklassa tarkoitetuilla vakavista ja pysyvistä luontoon tai väestöön liittyvistä haitoista kärsivillä alueilla toteutettavissa, EAKR:stä osarahoitettavissa ohjelmissa on kiinnitettävä erityistä huomiota näiden alueiden erityisongelmiin.
58. katsoo, että paikalliset toimintaryhmät ovat ihanteellisia kumppaneita toimimaan innovaatioiden välittäjinä älykkäisiin kyliin perustuvassa lähestymistavassa ja aktivoimaan maaseutualueiden potentiaalia, kuten monissa tapauksissa jo tapahtuukin. Paikalliset toimintaryhmät ovat alueellaan vahvoja omatoimisen kehityksen välineitä, ja niillä on suoria yhteyksiä paikallisiin yrityksiin, kuntiin ja kansalaisyhteiskuntaan. Näin ollen ne luovat alueelle vahvoja valmiuksia, jotka muodostuvat paikallisista ja alueellisista voimavaroista ja ihmisten osaamisesta.
59. kannattaa Euroopan parlamentin ehdotusta siitä, että EAKR-rahoitteille suunnitelmille, jotka koskevat rakenteellisesta väestökadosta kärsiviä alueita, voitaisiin mahdollisesti osoittaa viisi prosenttia EAKR:n määrärahoista, jotka on tarkoitettu yhdenmukaiseen alueelliseen kehitykseen luonnonoloista, maantieteellisistä tai väestöllisistä esteistä tai haitoista kärsivillä muilla kuin kaupunkialueilla tai alueilla, joilla on vaikeuksia saada peruspalveluja. Tästä määrästä vähintään 17,5 prosenttia tulisi kohdentaa maaseutualueille ja -yhteisöihin älykkäiden kylien kaltaisten hankkeiden kehittämiseksi. AK katsoo, että CLLD-hankkeet ovat monissa paikoissa ihanteellinen ratkaisu tällaisen kunnianhimoisen ehdotuksen toteuttamiseksi.

⁽⁴⁾ Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Euroopan aluekehitysrahasto ja koheesiorahasto”, esittelijä: Michiel Rijsberman, CdR 3594/2018 (EUVL C 86, 7.3.2019, s. 115).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin lausuntopäätöslauselma 27. maaliskuuta 2019 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta (COM(2018)0372 – C8-0227/2018–2018/0197(COD)) (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

60. katsoo, että paikallisten toimijoiden osallistuminen ja valmiuksien kehittäminen on yksi CLLD-menetelmän suurimmista eduista. Yhdenntetty paikallinen kehittäminen on osoittautunut hyvin tehokkaaksi tavaksi luoda yhteyksiä ja synergioita eri sidosryhmien ja paikalliseen kehittämiseen liittyvien kysymysten välille. Paikalliset toimintaryhmät ovat olleet erittäin onnistunut strategisen suunnittelun, aktivoinnin, verkostoitumisen sekä toiminnan koordinoinnin väline. Eräissä jäsenvaltioissa niiden avulla on luotu koulutusta ja sosiaalipalveluja koskevia paikallisia toimintasuunnitelmia.

Bryssel 8. lokakuuta 2019.

Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja
Karl-Heinz LAMBERTZ
